

Европски концепт локалне политике
заштите животне средине
(норме, инструменти, пракса)

FOND ZA OTVORENO DRUŠTVO - SRBIJA
FUND FOR AN OPEN SOCIETY - SERBIA

Донатори: Фонд за отворено друштво и Министарство СП Холандије
Пројекат се реализује у општинама Ковин, Нови Кнежевац, Чока
Трајање пројекта: 1. јули 2010 – 30. јуни 2011.

Локална политика у Србији

Један од најважнијих проблема у области заштите животне средине у Србији на локалном нивоу је мали број локалних самоуправа које су спровеле реформу локалне политике.

Елементи реформе:

- Стратешки документ (ЛЕАП, Зелена агенда, ЛА21, локални програм заштите животне средине)
- Економски инструменти (буџетски фонд, локалне накнаде)
- Учешће грађана у процесу доношења одлука

Норма – инструменти – пракса

Усвајањем европских норми, инструмената и праксе, стварају се услови за ефикасан друштвено-економски развој, па је зато неопходно у локалној заједници увести сва 3 елемента:

- Норма – процес стратешког планирања са акционим планом заштите животне средине
- Инструмент – ефикасан Фонд као економски гарант финансирања програма заштите животне средине
- Пракса – учешће јавности у креирању ових процеса, контрола грађана над спровођењем процеса и коришћењем бенефита од њих

Стратешко планирање у Србији

По члану 13. Закона о заштити животне средине (135/2004), постоји не до краја дефинисана обавеза доношења локалних акционих планова – стратешких докумената.

У неким државама (Македонија, БиХ), доношење локалних еколошких акционих планова је по закону обавезно.

У Србији половином 2010. године нема више од 35 општине које су усвојиле или бар започеле процес стратешког планирања из области заштите животне средине.

Економски инструменти у Србији

Закон о заштити животне средине Р. Србије (135/2004), чланови 83 – 100, дефинишу републичке накнаде за коришћење природних вредности, за загађивање животне средине и накнаде које могу увести локалне самоуправе.

Републичке накнаде су приход буџета Републике Србије 40% и 60%, а 60% и 40% се враћају локалној самоуправи са које су наплаћене као приход локалног буџета.

Локалне накнаде доносе се у скупштинама општина и 100% су приход локалне самоуправе. До средине 2010. године око 100 општина у Србији је увело локалне накнаде.

Економски инструменти у Србији

У складу са члановима 57. и 73. Закона о изменама и допунама Закона о заштити животне средине (36/2009), обавеза локалних самоуправа је да до 31. децембра 2009. оснују буџетске фондове у складу са Законом о буџету и да до 31. марта 2010. прибаве сагласност Министарства животне средине на програме рада.

По подацима Министарства (мај 2010), више од трећине општина у АП Војводини нема у складу са Законом основан буџетски Фонд за заштиту животне средине, а половина општина нема усвојен програм заштите животне средине.

Зашто је потребно планирати?

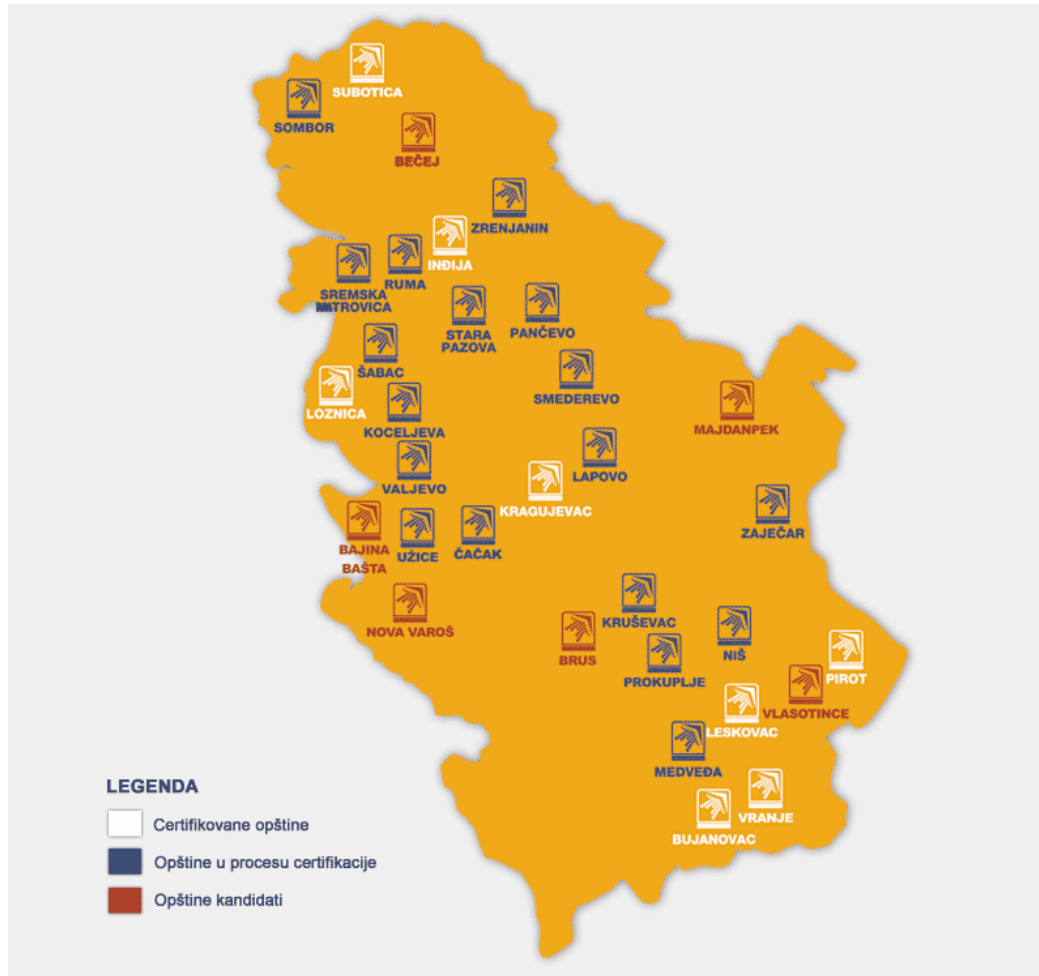

Програм EXCHANGE 3 (10. март 2010)

Неће бити финансиране активности (пројекти)
који нису дефинисани у
општинским стратешким документима

Зашто је потребно планирати?

Постојање усвојеног стратешког документа из области заштите животне средине један је од 12 услова за NALED сертификацију општина са позитивним пословним окружењем.

Зелени динар – општи циљ

Учешће грађана у процесу и контроли европских интеграција у области заштите животне средине кроз партнерски однос локалних власти и ОЦД у најважнијем делу – реформи локалне политике, процесу стратешког планирања, успостављању ефикасних економских инструмената за финансирање програма заштите животне средине и контролисању ових процеса и инструмената.

Зелени динар – специфични циљеви

- Успостављање инструмената финансирања програма заштите животне средине у 3 општине (**индикатор**: општине имају функционалан програм заштите животне средине и буџетски фонд за финансирање)
- Повећање капацитета ОЦД за учешће у процесу европских интеграција, у доношењу локалних одлука, већи утицај на рад локалних власти, јачање јавног мњења (**индикатор**: тренинзи за јачање капацитета – планирање, писање пројеката, јавно заговарање, фондрејзинг, партиципативни видео)
- Јачање партнерства ОЦД и политичких актера у заштити животне средине (**индикатор**: програми рада фондова донети уз учешће локалних ОЦД и заинтересованих грађана)
- Иницирање и почетак процеса израде стратешког документа из области заштите животне средине (**индикатор**: Зелена агенда, рад радних група, завршена фаза 3)

Зелени динар – рад у заједницама

- Зелена агенда – рад радних група на креирању стратешког документа
- Тренинзи за јачање локалних капацитета
- Кампања јавног заговарања за успостављање економских инструмената и учешће јавности у доношењу програма рада
- Израда ПВ материјала

Зелени динар – рад у заједницама

Тема и учесници	Датум и место
Реформа локалне политике животне средине и методологија Зелене агенде (фаза 1 и 2). Локална самоуправа, јавни сектор и НВО.	Ковин – 4. октобар 2010. Чока – 19. октобар 2010. Н. Кнежевац – 19. окт 2010
Економски инструменти заштите животне средине и методологија Зел. агенде (фаза 3). Локална самоуправа, јавни сектор и НВО.	3. и 4. децембар 2010.
Методологија Зелене агенде (фаза 4). Представници НВО и други заинтересовани.	1. и 2. април 2011
Једнодневни тренинзи за представнике НВО, локалну самоуправу и друге заинтересоване (Економски инструменти, писање пројеката, јавно заговарање, фонрејзинг, партиц. видео	Јануар – јуни 2011 У свакој заједници по 4 тренинга, 12 термина
Консултације за методологију Зелене агенде	20 дана у 3 заједнице

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!
